

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2003

Utgiven i Helsingfors den 13 juni 2003

Nr 453—458

INNEHÅLL

Nr		Sidan
453	Religionsfrihetslag	2083
454	Lag om ändring av 13 § lagen om grundläggande utbildning	2091
455	Lag om ändring av 9 § gymnasielagen	2093
456	Lag om ändring av 1 kap. 1 § bokföringslagen	2095
457	Begravningslag	2096
458	Handels- och industriministeriets förordning om vissa former av konserverad, helt eller delvis dehydratiserad mjölk	2103

Nr 453

Religionsfrihetslag

Given i Helsingfors den 6 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att trygga utövan-
det av den religionsfrihet som föreskrivs i
grundlagen. Dessutom finns i lagen bestäm-
melser om bildande av ett registrerat reli-
gionssamfund och om grunderna för dess
verksamhet.

På evangelisk-lutherska kyrkan och orto-
doxa kyrkosamfundet tillämpas detta kapitel
och 3 kap.

2 §

Religionssamfund

I denna lag avses med ett religionssamfund
evangelisk-lutherska kyrkan, ortodoxa kyrko-

samfundet och ett religionssamfund som
registrerats så som föreskrivs i 2 kap.

3 §

Medlemskap i ett religionssamfund

Var och en har rätt att besluta om sin
religiösa ställning genom att inträda i ett
sådant religionssamfund som antar honom
eller henne som medlem eller genom att
utträda ur det.

Ett barns vårdnadshavare beslutar gemen-
samt om barnets religiösa ställning. Om
vårdnadshavarna dock inte kommer överens
om barnets religiösa ställning efter barnets
födelse kan barnets mor, som är vårdnads-
havare, ensam besluta om barnets inträde i ett
religionssamfund inom ett år från barnets
födelse. Om en domstol har beslutat något
annat om uppgiftsfördelningen mellan vård-
nadshavarna med stöd av 9 § 3 mom. lagen
angående vårdnad om barn och umgängesrätt
(361/1983) skall dock domstolens beslut
följas.

RP 170/2002
GrUB 10/2002
RSv 280/2002

Ett barn som fyllt femton år kan dock själv inträda i eller utträda ur ett religionssamfund med vårdnadshavarnas skriftliga samtycke. Ett barn som fyllt tolv år kan anslutas till ett religionssamfund eller anmälas ha utträtt ur det endast med sitt eget skriftliga samtycke.

I lagstiftningen om evangelisk-lutherska kyrkan och ortodoxa kyrkosamfundet kan bestämmas och i samfundsordningen för ett registrerat religionssamfund föreskrivas om förutsättningarna för medlemskap i samfundet. Som en förutsättning för medlemskap kan då bestämmas eller föreskrivas att personen i fråga inte samtidigt är medlem av något annat religionssamfund.

4 §

Förfarandet vid inträde i och utträde ur ett samfund

Den som önskar inträda som medlem i ett religionssamfund skall meddela samfundet detta.

Den som önskar utträda ur ett religionssamfund skall skriftligen anmäla sitt utträde till religionssamfundet eller till magistraten. Utträdet anses ha skett den dag när samfundet eller magistraten tog emot anmälan om utträdet.

Religionssamfundet skall omedelbart till det befolkningsdatasystem som avses i befolkningsdatalagen (507/1993) anmäla dem som antagits som medlemmar av samfundet och dem som till samfundet lämnat en anmälan om utträde. Anmälan skall innehålla personens fullständiga namn, födelsetid eller personbeteckning samt dagen för inträdet eller utträdet. Anmälan till befolkningsdatasystemet kan göras skriftligt eller via datakommunikation eller i annan maskinläsbar form.

Den magistrat inom vars verksamhetsområde personen har sin hemkommun eller sin folkbokföringskommun skall utan dröjsmål registrera uppgiften om inträdet i eller utträdet ur religionssamfundet i befolkningsdatasystemet och lämna en bekräftelse på utträdet ur religionssamfundet till den som utträtt. Magistraten skall utan dröjsmål informera religionssamfundet om de personer som har lämnat en anmälan om utträde till magistraten.

Om en anmälan om utträde har lämnats till en annan magistrat än den som avses i 4 mom., skall den magistrat som tagit emot anmälan utan dröjsmål lämna anmälan till den magistrat som avses i 4 mom.

De uppgifter som i denna paragraf föreskrivs för magistraten handhas i landskapet Åland av länsstyrelsen.

5 §

Ed och försäkran

Den som med stöd av lag eller förordning är skyldig att avlägga en ed eller avge en försäkran på heder och samvete kan oberoende av om han eller hon hör till ett religionssamfund enligt eget val antingen avlägga ed eller avge försäkran. Försäkran avges alltid om den föreskrivits som den enda formen av förpliktelse.

På det sätt som anges i 1 mom. skall förfaras också då ett vittne, en sakkunnig eller någon annan person kan höras eller förhöras under ed med stöd av lag eller förordning.

6 §

Religionsundervisning

I fråga om rätten att få religionsundervisning bestäms särskilt.

2 kap.

Registrerade religionssamfund

7 §

Ett registrerat religionssamfunds syfte och verksamhetsformer

Ett registrerat religionssamfunds syfte är att ordna och stöda den individuella, gruppbaserade samt offentliga verksamhet som hör till bekännandet och utövandet av religion och som baserar sig på trosbekännelse, skrifter som betraktas som heliga eller på andra sådana särskilt angivna inarbetade grunder för verksamheten som betraktas som heliga.

Samfundet skall förverkliga sitt syfte med respekt för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna.

Samfundets syfte är inte att sträva efter ekonomisk vinst eller att annars i huvudsak bedriva ekonomisk verksamhet. Samfundet får inte ordna sådan verksamhet som inte får ordnas av en förening som avses i föreningslagen (503/1989) eller för vilken en förening får grundas endast med tillstånd.

8 §

Bildande av ett registrerat religionssamfund

Ett registrerat religionssamfund kan bildas av minst 20 personer. De som bildar ett samfund skall ha fyllt 18 år.

9 §

Stiftelseurkund

En stiftelseurkund skall uppgöras över bildandet av ett registrerat religionssamfund. Till urkunden skall fogas en samfundsordning för samfundet. Stiftelseurkunden skall dateras och undertecknas av de stiftare som avses i 8 §.

10 §

Samfundsordning

I samfundsordningen skall nämnas

- 1) samfundets namn och dess hemkommun i Finland,
- 2) samfundets syfte och verksamhetsformer enligt 7 §,
- 3) antagandet av medlemmar i samfundet,
- 4) utövandet av beslutanderätten i samfundet,
- 5) antalet styrelsemedlemmar och revisorer för samfundet eller minimi- och maximumantalet samt mandatperioden,
- 6) samfundets räkenskapsperiod, fastställandet av bokslutet och beviljandet av ansvarsfrihet,
- 7) skyldigheten att betala medlemsavgift och andra avgifter till samfundet,
- 8) förfarandet när samfundsordningen ändras och samfundet upplöses, samt
- 9) hur medlen skall användas när samfundet upplöses eller upphör.

Om beslutanderätten inom samfundet enligt samfundsordningen skall utövas av med-

lemmarna vid samfundsmöte, skall i samfundsordningen nämnas hur och inom vilken tid samfundsmötet skall sammankallas.

11 §

Medlemmar och medlemsregister

En enskild person kan vara medlem av ett registrerat religionssamfund. Samfundet skall föra register över sina medlemmar så som bestäms särskilt.

12 §

Styrelsen

Ett registrerat religionssamfund har en styrelse med en eller flera medlemmar. Den som är omyndig eller försatt i konkurs kan inte vara styrelsemedlem. Styrelsen har en ordförande. Ordföranden och minst hälften av styrelsens övriga medlemmar skall ha hemort i Finland, om inte undervisningsministeriet beviljar tillstånd att avvika från detta.

Styrelsen skall i enlighet med lag, samfundsordningen och samfundets beslut sköta samfundets ärenden på ett omsorgsfullt sätt. Styrelsen företräder samfundet.

I samfundsordningen kan bestämmas att ett organ med något annat namn utövar den behörighet som styrelsen har.

13 §

Lokalsamfund

I samfundsordningen kan intas bestämmelser om en indelning av samfundet i församlingar eller andra lokalsamfund.

Ett lokalsamfund kan införas i registret över religionssamfund i anslutning till samfundet i fråga. Vad som bestäms om registrerade religionssamfund i 11, 12, 14, 24—26 och 28 § gäller i tillämpliga delar registrerade lokalsamfund.

Samfundsordningen skall innehålla de bestämmelser om registrerade lokalsamfund som avses i 10 § 1 mom. 1 och 4—9 punkten samt vid behov 10 § 2 mom.

I samfundsordningen kan dock föreskrivas att varje lokalsamfund utfärdar de föreskrifter som avses i 3 mom. eller en del av dem i sina

egna lokala stadgar. I samfundsordningen skall då föreskrivas hur de lokala stadgarna fastställs. De lokala stadgarna och ändringarna i dem skall underställas samfundet för godkännande enligt vad som föreskrivs i samfundsordningen.

14 §

Medlemmarnas betalningsskyldighet

Den som utträtt ur ett registrerat religions-samfund är skyldig att till samfundet betala en sådan avgift som baserar sig på samfundsordningen och som förfallit till betalning före utträdet. I samfundsordningen kan bestämmas att en medlem är skyldig att till samfundet betala en sådan avgift som baserar sig på samfundsordningen och som hänför sig till det kalenderår under vilket medlemmen har utträtt samt om vilken beslut har fattats före utträdet.

15 §

Registermyndigheten

Patent- och registerstyrelsen beslutar om registrering av ett religionssamfund och för registret över religionssamfund.

16 §

Registrering av ett religionssamfund

Ett religionssamfund skall registreras om samfundet har bildats enligt denna lag, samt om samfundets samfundsordning och förvaltning motsvarar bestämmelserna i denna lag och samfundets namn klart skiljer sig från namnen på de samfund som tidigare antecknats i registret och namnet inte är missvisande.

När samfundet har införts i registret över religionssamfund meddelar Patent- och registerstyrelsen detta till Befolkningsregistercentralen, som i befolkningsdatasystemet registrerar uppgiften om att samfundets stiftare har inträtt i samfundet. Till meddelandet fogas de i 4 § 3 mom. avsedda uppgifterna om stiftarna.

17 §

Registreringens rättsverkningar

Ett registrerat religionssamfund och dess registrerade lokalsamfund kan förvärva rättigheter och ingå förbindelser samt uppträda som part vid domstol och hos andra myndigheter.

Religionssamfundets medlemmar svarar inte personligen för samfundets förpliktelser.

18 §

Anmälan om bildande av ett samfund

Anmälan för registrering av ett religionssamfund skall göras skriftligen hos Patent- och registerstyrelsen.

Till anmälan skall fogas den stiftelseurkund som avses i 9 § samt samfundsordningen. I anmälan skall ingå fullständigt namn, adress, hemkommun och personbeteckning för styrelseordföranden och dem som tecknar samfundets namn, eventuella begränsningar enligt 36 § föreningslagen av rätten att teckna samfundets namn samt de uppgifter om samfundets stiftare som avses i 4 § 3 mom. Om en person inte har någon finsk personbeteckning skall födelsetiden uppges.

Samfundets styrelseordförande skall under-teckna anmälan och försäkra att de där givna uppgifterna är riktiga, att styrelsen motsvarar de krav som avses i 12 § 1 mom. och att namntecknarna är myndiga.

19 §

Anmälan om bildande av ett lokalsamfund

Anmälan för registrering av ett lokalsamfund skall göras skriftligen hos Patent- och registerstyrelsen.

Till anmälan skall fogas eventuella lokala stadgar. I anmälan skall ingå fullständigt namn, adress, hemkommun och personbeteckning för lokalsamfundets styrelseordförande och dem som tecknar lokalsamfundets namn samt eventuella begränsningar enligt 36 § föreningslagen av rätten att teckna lokalsamfundets namn. Om en person inte har någon finsk personbeteckning skall födelsetiden uppges.

Samfundets styrelseordförande skall under-teckna anmälan och ge en försäkran som avses i 18 § 3 mom.

I fråga om registrering av ett lokalsamfund gäller i tillämpliga delar vad som i 16 § 1 mom. bestäms om registrering av ett religionssamfund.

20 §

Anmälan om ändring och upplösning

En ändring av samfundsordningen för ett registrerat religionssamfund eller av de lokala stadgarna för ett registrerat lokalsamfund samt byte av styrelseordförande och namntecknare för samfundet eller det registrerade lokalsamfundet anmäls skriftligen (*ändringsanmälan*) till Patent- och registerstyrelsen.

Till en anmälan om ändring av samfundsordningen eller de lokala stadgarna skall fogas den ändrade samfundsordningen eller de ändrade lokala stadgarna. En ändring av samfundsordningen eller de lokala stadgarna träder i kraft när ändringen antecknas i registret över registrerade religionssamfund.

Ett byte av dem som tecknar samfundets namn anses ha kommit till en utomståendes kännedom när Patent- och registerstyrelsen har antecknat ändringen i registret över religionssamfund, utom i det fall att det framgår att den utomstående inte har haft kännedom om och inte har varit skyldig att ha kännedom om ändringen. Innan ändringen antecknas i registret kan den åberopas endast mot den som visas ha haft kännedom om ändringen.

Styrelseordföranden eller en likvidator för samfundet skall göra en anmälan om upplösning av samfundet eller ett registrerat lokalsamfund (*upplösninganmälan*), av vilken skall framgå vem som har varit likvidator samt att likvidationsförfarandet har slutförts.

I fråga om antecknandet av en ändrings- och upplösninganmälan i registret gäller i tillämpliga delar vad som i 16 § 1 mom. bestäms om registrering av ett religionssamfund. I fråga om att göra och underteckna en ändringsanmälan och avge en försäkran gäller i tillämpliga delar vad som i 18 § bestäms om grundanmälan.

21 §

Förhandsgranskning

Patent- och registerstyrelsen kan på ansökan av ett samfund eller dess stiftare på förhand granska samfundsordningen eller en ändring av den, om det finns skäl till det med hänsyn till samfundets storlek, betydelsen av ändringen av samfundsordningen eller någon annan sådan omständighet. Ett beslut som har meddelats vid förhandsgranskningen är bindande om inte samfundet har ändrat den förhandsgranskade samfundsordningen. Beslutet gäller i två år från att det meddelades.

I en anmälan om bildande av ett samfund eller i en ändringsanmälan skall förhandsgranskningsbeslutet och de ändringar som har gjorts i samfundsordningen efter förhandsgranskningen nämnas.

Ändring får inte sökas genom besvär i ett beslut om att inte utföra förhandsgranskning.

22 §

Uppgifter som införs i registret över religionssamfund

Registret över religionssamfund omfattar de i denna lag avsedda anmälningarna med bilagor samt en förteckning som förs över religionssamfund och registrerade lokalsamfund.

I förteckningen antecknas

- 1) samfundets namn och hemkommun,
- 2) dagen för anmälan mottagande samt vilket slag av anmälan det är, registreringsdagen och registernumret,
- 3) samfundsordningens bestämmelse om tecknandet av samfundets namn samt det fullständiga namnet, adressen, hemkommunen och personbeteckningen eller födelsetiden i fråga om styrelseordföranden och andra personer som har rätt att teckna samfundets namn ensam eller tillsammans med någon annan,
- 4) förhandsgranskning av samfundsordningen eller en ändring av den,
- 5) överlämnande av samfundets egendom till konkurs och avslutande av konkursförfarandet, varning och ett tillfälligt verksamhetsförbud som har getts samfundet, likvida-

torer eller gode män som har valts eller förordnats för samfundet,

6) de uppgifter som avses i 1—3 och 5 punkten för samfundets registrerade lokal-samfund, samt

7) övriga uppgifter som är nödvändiga för registerföringen.

23 §

Sakkunnignämnd

Undervisningsministeriet tillsätter i anslutning till ministeriet en sakkunnignämnd för en mandatperiod om fyra år med uppgift att ge Patent- och registerstyrelsen utlåtanden om huruvida syftet och verksamhetsformerna för ett religionssamfund motsvarar kraven i 7 §. Patent- och registerstyrelsen skall före registreringen begära ett ovan avsett utlåtande om ett religionssamfunds anmälan om bildande av ett samfund, en anmälan om ändring av samfundets syfte och verksamhetsformer samt om motsvarande ansökningar om förhandsgranskning.

Nämnden har tre medlemmar. Av medlemmarna skall en företräda sakkunskap i fråga om religioner samt en samhällelig och en juridisk sakkunskap. Sekreterare för och föredragande i nämnden är en tjänsteman som undervisningsministeriet förordnar. Nämnden kan höra utomstående sakkunniga och begära av samfundet i fråga sådan utredning som behövs för att utreda ärendet.

I fråga om de arvoden och ersättningar som betalas till nämndens ordförande, medlemmar och sekreterare gäller vad som därom bestäms i fråga om statliga kommittéer.

24 §

Avregistrering

Patent- och registerstyrelsen avregistrerar ett sådant samfund i registret över religions-samfund om vilket ingen anmälan har inkommit till registret under de senaste tio åren, om det inte visas att samfundet alltjämt bedriver verksamhet.

Innan samfundet avregistreras skall det ges tillfälle att höras.

25 §

Upplösning av ett samfund samt varning

Underrätten på ett registrerat religionssamfunds hemort kan på talan av undervisningsministeriet, allmän åklagare eller en medlem av samfundet förklara samfundet upplöst, om samfundet på ett väsentligt sätt verkar i strid med lag eller det syfte som anges i samfundsordningen.

Om allmänt intresse inte kräver att samfundet skall upplösas kan samfundet i stället för att upplösas tilldelas en varning.

26 §

Tillfälligt verksamhetsförbud

När ett ärende som gäller upplösning av ett registrerat religionssamfund genom ett domstolsbeslut har blivit anhängigt, kan domstolen vid behandlingen av ärendet på yrkande av en part tillfälligt förbjuda samfundets verksamhet om det är sannolikt att samfundet verkar på det sätt som avses i 25 § 1 mom.

Om domstolen har meddelat ett tillfälligt verksamhetsförbud skall den varje gång den behandlar ärendet besluta om förbudets giltighet. I ett beslut om verksamhetsförbud får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

27 §

Tillämpning av föreningslagen

Förutom vad som bestäms i denna lag iakttas i fråga om ett registrerat religions-samfund i tillämpliga delar följande bestämmelser om registrerade föreningar i föreningslagen:

1) bestämmelserna om ekonomisk verksamhet i 5 §,

2) bestämmelserna om tvåspråkighet i 9 §,

3) bestämmelserna om uteslutning ur en förening och förfarandet vid uteslutning i 14 och 15 §,

4) bestämmelserna om klanderbara föreningsbeslut, ogiltiga beslut och verkställighetsförbud i 32—34 §,

5) bestämmelserna om dem som får teckna föreningens namn i 36 §,

6) bestämmelserna om jäv i 37 §,
7) bestämmelserna om revision i 38 §,
8) bestämmelserna om skadeståndsskyldighet i 39 §,

9) bestämmelserna om upplösning av en förening i 40—42 §,

10) bestämmelserna om avslutande av verksamheten och om likvidatorer i 45 §,

11) bestämmelserna om laga forum i 46 §,

12) bestämmelserna om ansvar för förpliktelser i 58 §,

13) bestämmelserna om anmälningsskyldighet för domstolarna i 60 §, samt

14) bestämmelserna om överlämnande av egendom till konkurs i 61 §.

Om beslutanderätten i ett registrerat religionssamfund utövas av medlemmarna vid samfundsmötet, vid särskilda omröstningstillfällen eller med anlitan av post, eller av samfundets fullmäktige, gäller om beslutanderätten och beslutsfattandet dessutom i tillämpliga delar vad som bestäms i 20 § 1 och 2 mom., 21 § samt 23—31 § föreningslagen, om inte något annat föreskrivs i samfundsordningen.

Om styrelsen inte har sammankallat samfundsmötet inom den i samfundsordningen föreskrivna tiden eller ordnat något annat beslutsfattande som föreskrivs i samfundsordningen, iakttas 20 § 3 mom. och 22 § föreningslagen i tillämpliga delar på rätten för en medlem av samfundet att kräva att beslutsfattandet ordnas.

I fråga om samfundsordningen gäller vad som i fråga om en registrerad föreningsstadgar föreskrivs i de bestämmelser som nämns i 1 och 2 mom. I fråga om registret över registrerade religionssamfund gäller vad som i fråga om föreningsregistret föreskrivs i de bestämmelser som nämns i 1 och 2 mom.

3 kap.

Särskilda bestämmelser

28 §

Tillämpning av lagen om sammankomster vid offentligt religionsutövande

I fråga om tillställningar där det förekommer offentlig religionsutövning gäller vad

som i lagen om sammankomster (530/1999) bestäms om allmänna sammankomster, om inte tillställningen ingår i en verksamhet som är typisk för religionssamfundet och den ordnas i samfundets egna utrymmen eller med dem jämförbara lokaler.

29 §

Olagligt fortsättande av verksamheten inom ett religionssamfund

Den som i strid med denna lag fortsätter verksamheten inom ett registrerat religionssamfund eller ett registrerat lokalsamfund som har förklarats upplöst eller har meddelats ett tillfälligt verksamhetsförbud, genom att företräda samfundet eller handla på dess vägnar eller anta nya medlemmar av samfundet eller ordna samfundsmöte eller på något annat sådant sätt fortsätter verksamheten skall, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för *olagligt bedrivande av verksamhet inom ett religionssamfund* dömas till böter.

30 §

Försummelse av skyldighet att anmäla ett religionssamfunds medlemsuppgifter

Den som försummar den anmälningsskyldighet som avses i 4 § 3 mom. skall, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för *försummelse av skyldighet att anmäla ett religionssamfunds medlemsuppgifter* dömas till böter.

För försummelse av skyldighet att anmäla ett religionssamfunds medlemsuppgifter behöver anmälan inte göras, åtal inte väckas eller straff inte dömas ut, om den anmälningsskyldiga efter uppmaning har fullgjort sin skyldighet eller om förseelsen i övrigt är ringa.

4 kap.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

31 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2003.

Genom denna lag upphävs följande lagar:

1) religionsfrihetslagen av den 10 november 1922 (267/1922) jämte ändringar,

2) lagen den 10 juni 1921 om finsk medborgares rätt att, utan avseende å sin trosbekännelse, nyttjas i landets tjänst (173/1921), jämte ändringar,

3) lagen den 31 december 1986 om tillämpning av stadgandena om ed (1051/1986),

4) förordningen den 29 december 1922 angående verkställighet av religionsfrihetslagen (334/1922) jämte ändringar.

Det förbud mot att höra till flera än ett trossamfund vilket föreskrivs i 5 § 5 mom. i den upphävda religionsfrihetslagen skall tillämpas under tre år från det att denna lag träder i kraft.

Den upphävda religionsfrihetslagens 10 § och 7—9 § i den upphävda förordningen angående verkställighet av religionsfrihetslagen tillämpas under fem månader från det att denna lag träder i kraft.

Vad som bestäms om trossamfund annanstans i lag gäller religionssamfund efter att denna lag trätt i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

32 §

Lagstridiga bestämmelser

Om det i samfundsordningen för ett religionssamfund som registrerats innan denna lag träder i kraft finns bestämmelser som strider mot denna lag skall i stället för dem bestämmelserna i denna lag iaktas.

Helsingfors den 6 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

33 §

Ändring av samfundsordningen

Ett religionssamfund, som registrerats innan denna lag träder i kraft, skall i sin samfundsordning införa de bestämmelser om revisorer som avses i 10 § 1 mom. 5 punkten och om räkenskapsperiod, fastställande av bokslut och beviljande av ansvarsfrihet som avses i 6 punkten i nämnda paragraf samt göra en ändringsanmälan om dessa inom tre år från lagens ikraftträdande, om sådana bestämmelser inte redan finns i samfundsordningen.

34 §

Behandling av ett ärende som är anhängigt när lagen träder i kraft

De anmälningar som är anhängiga när denna lag träder i kraft och som gäller registrering av ett religionssamfund och ändring av samfundsordningen, trosbekännelsen eller formen för religionsutövning behandlas av undervisningsministeriet enligt tidigare lag. Undervisningsministeriet meddelar dock besluten till Patent- och registerstyrelsen i stället för till Befolkningsregistercentralen.

Utän hinder av 1 mom. kan ett samfund efter att denna lag stadfästs ändra sin samfundsordning med iakttagande av bestämmelserna i denna lag och lämna en ändringsanmälan om det till Patent- och registerstyrelsen innan lagen trätt i kraft. En sådan ändring i samfundsordningen införs i registret efter att lagen har trätt i kraft.

Kulturminister *Tanja Karpela*

Nr 454

L a g**om ändring av 13 § lagen om grundläggande utbildning**

Given i Helsingfors den 6 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 augusti 1998 om grundläggande utbildning (628/1998) 13 § som följer:

13 §

*Undervisning i religion och
livsåskådningskunskap*

Den som ordnar grundläggande utbildning skall meddela religionsundervisning enligt den religion som flertalet av eleverna omfattar. Undervisningen ordnas då i enlighet med till vilket religionssamfund flertalet av eleverna hör. De elever som hör till detta religionssamfund deltar i undervisningen i sin egen religion. En elev som inte hör till detta religionssamfund kan efter att vårdnadshavaren meddelat saken till den som ordnar grundläggande utbildning delta i nämnda religionsundervisning.

För minst tre elever som hör till evangelisk-lutherska kyrkan eller för minst tre elever som hör till ortodoxa kyrkosamfundet vilka inte deltar i den religionsundervisning som avses i 1 mom. ordnas undervisning i deras egen religion.

För minst tre elever som hör till andra religionssamfund än de som nämns i 2 mom. och vilka inte deltar i den religionsundervisning som avses i 1 mom. ordnas undervisning

i deras egen religion om deras vårdnadshavare begär detta.

Om en elev hör till flera än ett religionssamfund beslutar elevens vårdnadshavare i vilken religion eleven skall undervisas.

En elev som inte hör till något religionssamfund och som inte deltar i religionsundervisning enligt 1 mom. skall undervisas i livsåskådningskunskap. En elev som hör till ett religionssamfund och för vilken inte ordnas undervisning i hans eller hennes egen religion skall på begäran av vårdnadshavaren undervisas i livsåskådningskunskap. Den som ordnar grundläggande utbildning skall ordna undervisning i livsåskådningskunskap om det finns minst tre elever som har rätt till sådan undervisning.

En elev som inte hör till något religionssamfund kan på begäran av vårdnadshavaren delta även i sådan av den som anordnar grundläggande utbildning ordnad religionsundervisning som på basis av den fostran som eleven åtnjutit och elevens kulturella bakgrund uppenbarligen motsvarar elevens religiösa åskådning.

RP 170/2002
GrUB 10/2002
RSv 280/2002

2 430301/77

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2003.
Vad som i 13 § föreskrivs om religions-
samfund tillämpas på sådana religiösa före-
ningar som är verksamma när denna lag träder
i kraft och som den som ordnar grundlägg-

gande utbildning har ansett som religiösa
samfund enligt då gällande bestämmelser.

Åtgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 6 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Kulturminister *Tanja Karpela*

Nr 455

L a g**om ändring av 9 § gymnasielagen**

Given i Helsingfors den 6 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gymnasielagen av den 21 augusti 1998 (629/1998) 9 § som följer:

9 §

*Undervisning i religion och
livsåskådningskunskap*

Utbildningsanordnaren skall meddela religionsundervisning enligt den religion som flertalet av de studerande omfattar. Undervisningen ordnas då i enlighet med till vilket religionssamfund flertalet av de studerande hör. De studerande som hör till detta religionssamfund deltar i undervisningen i sin egen religion. En studerande som inte hör till detta religionssamfund kan om han eller hon så önskar delta i nämnda religionsundervisning.

För minst tre studerande som hör till evangelisk-lutherska kyrkan eller för minst tre studerande som hör till ortodoxa kyrkosamfundet vilka inte deltar i den religionsundervisning som avses i 1 mom. ordnas undervisning i deras egen religion.

För minst tre studerande som hör till andra religionssamfund än de som nämns i 2 mom. och vilka inte deltar i den religionsundervisning som avses i 1 mom. ordnas undervisning i deras egen religion om de studerande begär detta.

Om en studerande hör till flera än ett religionssamfund beslutar den studerande i vilken religion han eller hon skall undervisas.

En studerande som inte hör till något religionssamfund och som inte deltar i religionsundervisning enligt 1 mom. skall undervisas i livsåskådningskunskap. En studerande som hör till ett religionssamfund och för vilken inte ordnas undervisning i hans eller hennes egen religion skall på begäran av den studerande undervisas i livsåskådningskunskap. Utbildningsanordnaren skall ordna undervisning i livsåskådningskunskap om det finns minst tre studerande som har rätt till sådan undervisning.

En studerande som inte hör till något religionssamfund kan delta även i sådan av utbildningsanordnaren ordnad religionsundervisning som på basis av den fostran som den studerande åtnjutit och studerandens kulturella bakgrund uppenbarligen motsvarar hans eller hennes religiösa åskådning.

En studerande som inleder gymnasieutbildningen efter att ha fyllt 18 år får välja mellan religionsundervisning och undervisning i livsåskådningskunskap.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2003.

Vad som i 9 § föreskrivs om religionssamfund tillämpas på sådana religiösa föreningar som är verksamma när denna lag träder i kraft och som den som ordnar grundläggande

utbildning har ansett som religiösa samfund enligt då gällande bestämmelser.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 6 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Kulturminister *Tanja Karpela*

Nr 456

L a g**om ändring av 1 kap. 1 § bokföringslagen**

Given i Helsingfors den 6 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
 fogas till 1 kap. 1 § 1 mom. bokföringslagen av den 30 december 1997 (1336/1997), sådant
 det lyder delvis ändrat i lag 529/1998, en ny 5 a-punkt som följer:

1 kap.
Allmänna bestämmelser

1 §

Bokföringsskyldighet

Var och en som driver rörelse eller utövar
 yrke är skyldig att föra bok över denna
 verksamhet. Bokföringsskyldiga är dock
 alltid

5 a) registrerade religionssamfund och
 deras registrerade lokalsamfund,

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2006.
 Bokföringsskyldighet enligt denna lag gäl-
 ler första gången för den första räkenskaps-
 period som börjar efter lagens ikraftträdande.
 Åtgärder som verkställigheten av lagen
 förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 6 juni 2003

Republikens President**TARJA HALONEN**Kulturminister *Tanja Karpela*

Nr 457

Begravningslag

Given i Helsingfors den 6 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om gravsättning och kremering av stoftet efter en avliden människa, om hanteringen av askan samt om anläggande, hållande, skötsel och nedläggning av begravningsplatser och enskilda gravar samt om anläggande av krematorier.

I fråga om begravningsverksamhet på en begravningsplats som hålls av evangelisk-lutherska kyrkan eller ortodoxa kyrkosamfundet gäller dessutom kyrkolagen (1054/1993) och lagen om ortodoxa kyrkosamfundet (521/1969) samt vad som bestäms eller föreskrivs med stöd av dem.

I fråga om begravning och begravningsplatser gäller dessutom vad som bestäms i hälsoskyddslagen (763/1994) och med stöd av den.

2 §

Allmänna skyldigheter

Stoftet efter en avliden skall gravsättas eller kremeras utan onödigt dröjsmål.

Stoftet och askan efter en avliden skall hanteras på ett värdigt sätt och så att den avlidnes minne hedras.

Vid gravsättningen och kremeringen av stoftet efter en avliden samt vid hanteringen av askan skall den avlidnes åskådning och önskemål respekteras.

2 kap.

Begravningsplatser som hålls av församlingarna eller de kyrkliga samfundeterna inom evangelisk-lutherska kyrkan

3 §

Skyldigheten att hålla allmänna begravningsplatser

Församlingarna eller de kyrkliga samfundeterna inom evangelisk-lutherska kyrkan

skall hålla allmänna begravningsplatser. En begravningsplats kan vara gemensam för flera församlingar eller kyrkliga samfälligheter.

4 §

Tillhandahållande av gravplats

En församling eller kyrklig samfällighet inom evangelisk-lutherska kyrkan är skyldig att på begäran tillhandahålla gravplats för en avlidne som vid tidpunkten för dödsfallet hade sin i lagen om hemkommun (201/1994) avsedda hemkommun inom församlingens eller den kyrkliga samfällighetens område.

Om den avlidne inte vid sin död hade någon i lagen om hemkommun avsedd hemkommun åvilar den skyldighet som nämns i 1 mom. den församling eller kyrkliga samfällighet inom evangelisk-lutherska kyrkan inom vars område den avlidne var bosatt vid sin död.

En församling eller kyrklig samfällighet inom evangelisk-lutherska kyrkan är dessutom skyldig att på begäran tillhandahålla gravplats även för en sådan finsk medborgare som vid sin död var bosatt utomlands och vars sista i lagen om hemkommun avsedda hemkommun före flyttningen utomlands låg inom församlingens eller den kyrkliga samfällighetens område.

5 §

Konfessionslöst gravområde

Gravplats skall på begäran tillhandahållas på ett avskilt konfessionslöst gravområde som inte får ligga oskäligt långt från församlingens eller den kyrkliga samfällighetens område.

Ett konfessionslöst gravområde är en avskild begravningsplats eller en sådan del av en begravningsplats som på ett klart urskiljbart sätt är avgränsad från den övriga begravningsplatsen.

6 §

Avgifter som tas ut inom begravningsverksamheten

En församling eller kyrklig samfällighet inom evangelisk-lutherska kyrkan kan ta ut

avgifter för upplåtelsen av en gravplats, tjänster i anknytning till gravsättningen och skötseln av graven. Avgifterna får vara högst så stora som produktionskostnaderna för tjänsten i fråga.

Grunderna för de avgifter som avses i denna paragraf skall vara desamma för alla dem som har rätt att bli gravsatta på församlingens eller den kyrkliga samfällighetens begravningsplats.

3 kap.

Övriga begravningsplatser

7 §

En församling inom ortodoxa kyrkosamfundet, staten, en kommun eller en samkommun som huvudman för en begravningsplats

En församling inom ortodoxa kyrkosamfundet, staten, en kommun eller en samkommun kan vara huvudman för en begravningsplats.

8 §

Ett registrerat religionssamfund eller en annan registrerad sammanslutning eller en stiftelse som huvudman för en begravningsplats

Länsstyrelsen kan bevilja ett registrerat religionssamfund eller dess registrerade lokalsamfund eller något annat registrerat samfund eller en stiftelse tillstånd att anlägga en begravningsplats. En förutsättning för beviljande av tillstånd är att sökanden har möjligheter att hålla begravningsplatsen på behörigt sätt samt att de övriga förutsättningar som föreskrivs för anläggande av en begravningsplats uppfylls. En begravningsplats får inte hållas i syfte att eftersträva ekonomisk vinst.

Till ansökan om tillstånd skall fogas en utredning om hur hållandet av begravningsplatsen kommer att ordnas. Tillståndet kan förenas med behövliga villkor som gäller hållandet av begravningsplatsen och skötseln av den. För utvidgning eller minskning av området för en begravningsplats skall tillstånd fås av länsstyrelsen.

Länsstyrelsen kan för viss tid eller tills vidare förbjuda gravsättning på en begravningsplats som avses i denna paragraf, om tillståndssökanden har lämnat felaktiga uppgifter som väsentligt har inverkat på beviljandet av tillståndet eller om bestämmelserna i denna lag eller i tillståndsvillkoren väsentligt överträds i verksamheten.

4 kap.

Begravningsplatsens fastighet

9 §

Fastigheter som används som begravningsplats

Huvudmannen för en begravningsplats skall äga den fastighet som används som begravningsplats eller ha sådan legorätt eller annan nyttjanderätt till fastigheten som inskrivits med främsta företräde enligt 14 kap. jordabalken (540/1995) och ha fått samtycke av fastighetens ägare till anläggandet av begravningsplatsen. Lego- eller nyttjanderätten skall avtalas på viss tid, minst 130 och högst 200 år, och den skall omfatta hela fastighetens område. I övrigt tillämpas på den här avsedda legorätten vad som bestäms om jordlega i 5 kap. jordlegolagen (258/1966).

En fastighet som används som begravningsplats får inte vara in-tecknad, och den får inte vara föremål för andra inskrivna särskilda rättigheter än de som avses i denna lag. Detsamma gäller i 1 mom. avsedd legorätt eller annan nyttjanderätt som tillkommer begravningsplatsens huvudman. Ett område som används som begravningsplats kan bildas till en fastighet under förutsättning att det inte är in-tecknat eller föremål för andra inskrivna särskilda rättigheter än de som avses i denna lag eller att området befrias från dem i samband med fastighetsbildningen enligt vad som särskilt bestäms om det.

Huvudmannen för en begravningsplats kan överlåta den fastighet som används som begravningsplats eller ett område som ingår i fastigheten eller en i 1 mom. avsedd legorätt eller annan nyttjanderätt endast till den som enligt 3, 7 eller 8 § har rätt att hålla en

begravningsplats. Andra överlåtelser är ogiltiga.

10 §

Anmälningar till lagfarts- och in-teckningsregistret

En anteckning om den begränsning i rätten att råda över fastigheten som avses i 9 § 2 och 3 mom. skall göras i lagfarts- och in-teckningsregistret vid fastigheten eller rättigheten i fråga.

En i 3 och 7 § avsedd huvudman för en begravningsplats skall till den inskrivningsmyndighet som avses i 5 kap. 2 § jordabalken anmäla ett beslut om att anlägga en begravningsplats på den fastighet som huvudmannen äger. Detsamma gäller ett beslut om att anlägga en begravningsplats på en fastighet som huvudmannen besitter med stöd av en legorätt eller annan nyttjanderätt som avses i 9 § 1 mom. När länsstyrelsen har meddelat tillstånd att anlägga en begravningsplats enligt 8 §, skall den till den inskrivningsmyndighet som avses i 5 kap. 2 § jordabalken anmäla den fastighet eller den i 9 § 1 mom. avsedda rättighet som tillståndsbeslutet gäller. Ett beslut som skall underställas en myndighet anmäls efter att fastställelsemyndigheten har avgjort frågan.

När ett område som används som begravningsplats bildas till en fastighet vid en fastighetsbildningsförrättning, skall förrättingsingenjören anmäla det till den inskrivningsmyndighet som avses i 5 kap. 2 § jordabalken efter att förrättningen vunnit laga kraft.

En anteckning om rådighetsbegränsning avförs ur registret när den inskrivningsmyndighet som avses i 5 kap. 2 § jordabalken har fått utredning om att begravningsplatsen har lagts ned enligt 15 §.

5 kap.

Gravrätt samt skötsel och nedläggning av en begravningsplats

11 §

Gravrätt

I fråga om gravrätten på en begravnings-

plats som hålls av en församling eller kyrklig samfällighet inom evangelisk-lutherska kyrkan eller av en församling inom ortodoxa kyrkosamfundet gäller vad som bestäms i kyrkolagen och i lagen om ortodoxa kyrkosamfundet och vad som bestäms med stöd av dem samt vad som avtalas mellan huvudmannen för begravningsplatsen och den som innehar gravrätten.

I fråga om gravrätten på andra begravningsplatser gäller vad som avtalas mellan huvudmannen för begravningsplatsen och den som innehar gravrätten.

12 §

Gravregistret

Huvudmannen för en begravningsplats skall föra ett register med följande uppgifter om den avlidne:

- 1) släktnamn och förnamn,
- 2) födelsedatum eller personbeteckning,
- 3) dödsdag,
- 4) tidpunkten för gravsättningen,
- 5) begravnings sättet, samt
- 6) var graven är belägen.

I registret kan även antecknas namn och adress på den som innehar gravrätten, giltighetstiden för gravrätten samt uppgifter om vem som kan gravsättas i graven. Därtill kan konstnärligt eller historiskt värdefulla gravvårdar som finns på begravningsplatsen och deras läge antecknas i registret.

I fråga om avlidna vars aska har placerats i en minneslund skall registreras de uppgifter som anges i 1 mom. med undantag för var askan är placerad.

Det register som avses i denna paragraf skall förvaras permanent. När en sammanlutning eller stiftelse som avses i 8 § avslutar sin verksamhet skall de handlingar som avses i denna paragraf överlåtas till arkivverket för förvaring.

13 §

Skötsel av begravningsplatser och gravar

Huvudmannen för en begravningsplats skall sköta begravningsplatsen på ett värdigt sätt och så att minnet av de avlidna respekteras.

I fråga om skötseln av en enskild grav gäller vad som bestäms i enlighet med 11 § samt avtalas mellan huvudmannen för begravningsplatsen och den som innehar gravrätten.

14 §

Gravvårdar

Den som innehar en gravrätt beslutar om de gravstenar och andra gravvårdar som placeras på graven. Gravvården bör vara förenlig med begravningsplatsens allmänna karaktär och den får inte kränka den avlidnes minne eller begravningsplatsens värdighet. En gravvård godkänns av huvudmannen för begravningsplatsen.

En gravvård som blivit uppsatt på en grav får inte avlägsnas utan samtycke av huvudmannen för begravningsplatsen.

Efter det att gravrätten upphört skall huvudmannen för begravningsplatsen erbjuda den som innehar gravrätten tillfälle att avlägsna gravvården, om inte huvudmannen för begravningsplatsen av särskilda skäl beslutar ha hand om skötseln av gravvården efter att gravrätten upphört. Har gravvården inte avlägsnats inom sex månader från det att innehavaren till gravrätten gavs tillfälle att avlägsna den, övergår gravvården utan vederlag till huvudmannen för begravningsplatsen.

15 §

Nedläggning av en begravningsplats

En begravningsplats kan läggas ned och ett begravningsplatsområde tas i annat bruk när minst 100 år har förflutit sedan den senaste gravsättningen.

En begravningsplats som hålls av ett registrerat religionssamfund eller något annat registrerat samfund eller en stiftelse kan läggas ned med tillstånd av länsstyrelsen efter utgången av den tid som nämns i 1 mom.

Av synnerligen vägande skäl kan en begravningsplats läggas ned med tillstånd av länsstyrelsen och begravningsplatsområdet tas i annat bruk tidigare än vad som anges i 1 mom. De närmaste anhöriga till de gravsatta

och de som innehar gravrätt skall då ges tillfälle att bli hörda.

6 kap.

Enskild grav

16 §

Inrättande av en enskild grav

Länsstyrelsen kan av särskilda skäl på ansökan bevilja tillstånd att inrätta en enskild grav för gravsättning av en namngiven avliden på en plats som lämpar sig för gravsättning. En enskild gravs läge skall märkas ut tydligt.

Markområdet för en enskild grav kan tas i annat bruk tidigast 25 år efter gravsättningen.

I fråga om en enskild grav gäller i övrigt i tillämpliga delar 2 §, 8 § 2 mom., 13 § 1 mom. samt 15 § 2 och 3 mom. och vad som i hälsoskyddslagen och med stöd av den bestäms om gravsättning. Länsstyrelsen skall se till att anteckning om enskild grav görs i fastighetsdatasystemet vid fastighetsregisterenheten i fråga. Anteckningen avförs när graven läggs ned.

7 kap.

Krematorier och kremering

17 §

Anläggande av ett krematorium

Länsstyrelsen kan bevilja ett offentligt samfund som avses i 3 och 7 § och en sammanslutning eller stiftelse som avses i 8 § tillstånd att hålla ett krematorium.

En förutsättning för beviljande av tillstånd är att sökanden har möjligheter att hålla krematoriet på behörigt sätt. Ett tillstånd att hålla ett krematorium förutsätter att krematoriet har beviljats miljötillstånd enligt miljöskyddslagen (86/2000). Ett krematorium får inte hållas i syfte att eftersträva ekonomisk vinst.

Till ansökan om tillstånd skall fogas en utredning om hur hållandet av krematoriet

kommer att ordnas. Tillståndet kan förenas med behövliga villkor som gäller hållandet av krematoriet och krematoriets verksamhet.

Länsstyrelsen kan för viss tid förbjuda verksamheten vid ett krematorium eller, av synnerligen vägande skäl, återkalla ett tillstånd att hålla ett krematorium, om sökanden har lämnat oriktiga uppgifter som väsentligt har inverkat på beviljandet av tillståndet eller om bestämmelserna i denna lag eller tillståndsvillkoren upprepade gånger överträds i verksamheten.

18 §

Utlämnande av aska

Huvudmannen för ett krematorium får lämna ut aska endast för att gravsättas eller för att på ett annat bestående sätt placeras på en plats. Den som tar emot askan skall innan askan lämnas ut skriftligen meddela huvudmannen för krematoriet var askan kommer att placeras.

Huvudmannen för ett krematorium får inte lämna ut askan, om det finns grundad anledning att misstänka att askan kommer att hanteras i strid med denna lag.

Huvudmannen för ett krematorium skall i verksamheten i samband med utlämnande av aska iaktta förvaltningslagen (434/2003) och språklagen (423/2003) samt lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

19 §

Gravsättning av aska eller placering av den på annat sätt

Askan skall inom ett år efter kremeringen gravsättas eller på något annat bestående sätt placeras på en plats. Om de personer som avses i 23 § inte inom denna tid trots uppmaning tar hand om askan, skall askan på den avlidnes dödsbos bekostnad placeras på den begravningsplats där den avlidne har rätt att bli begraven.

För askans placering behövs tillstånd av den som äger eller innehar platsen.

20 §

Registrering av en kremering och av placeringen av askan

Huvudmannen för ett krematorium skall föra ett register med följande uppgifter om den kremerade:

- 1) släktnamn och förnamn,
- 2) födelsedatum eller personbeteckning,
- 3) dödsdag, samt
- 4) tidpunkten för kremeringen.

I registret skall därtill införas i 18 § avsedd uppgift om var den avlidnes aska kommer att placeras på ett bestående sätt.

Registret skall förvaras permanent. När en sammanslutning eller stiftelse som avses i 8 § avslutar sin verksamhet skall de handlingar som avses i denna paragraf överlåtas till arkivverket för förvaring.

21 §

Avslutande av ett krematoriums verksamhet

Huvudmannen för ett krematorium skall göra en anmälan om verksamhetens avslutande till länsstyrelsen.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

22 §

Disponibel finansiering för kostnader för hållande av allmänna begravningsplatser

Angående disponibel finansiering för kostnader för hållande av allmänna begravningsplatser bestäms särskilt.

23 §

Begravningsarrangemang

Om den avlidne inte under sin livstid uttryckligen har önskat att en viss person skall ha hand om de arrangemang som hänför sig till gravsättning, kremering och hantering av askan, kan arrangemangen skötas av den avlidnes efterlevande make eller den person som vid tidpunkten för dödsfallet fortgående

levde i gemensamt hushåll med den avlidne under äktenskapsliknande förhållanden samt de närmaste arvingarna.

Om ingen av de personer som avses i 1 mom. har hand om arrangemangen kan de även skötas av någon annan närstående till den avlidne. I annat fall skall arrangemangen skötas av den kommun där den avlidne hade sin i lagen om hemkommun avsedda hemkommun vid tidpunkten för dödsfallet eller, om den avlidne inte hade någon hemkommun, den kommun där den avlidne bodde vid tidpunkten för dödsfallet.

Om någon annan än en delägare i dödsboet har svarat för begravningsarrangemangen har han eller hon rätt att få ersättning för skäliga begravningskostnader av dödsboets medel.

Om de i 1 mom. avsedda personerna inte når enighet om begravnings sättet eller platsen för gravsättning eller begravningsförrättningen, behandlas ärendet på talan av en person som avses i 1 mom. av tingsrätten i den domkrets till vilken den avlidnes hemkommun hörde vid tidpunkten för dödsfallet.

24 §

Flyttning av gravsatt stoft eller aska

Stoft eller aska som har gravsatts får av särskilt vägande skäl med tillstånd av länsstyrelsen flyttas till en annan grav. Angående hälsoskyddsmyndighetens tillstånd till flyttning av gravsatt stoft bestäms särskilt.

25 §

Gravsättning av personer som dött i katastrofer

Vid gravsättning av personer som dött i krig, naturkatastrofer, storolyckor, svåra epidemier eller under andra motsvarande förhållanden kan avvikelser göras från bestämmelserna i denna lag, om förhållandena nödvändigtvis kräver det.

26 §

Tillsyn och förvaltningstvång

Länsstyrelsen utövar tillsyn över fullgörandet av skyldigheterna enligt denna lag.

Länsstyrelsen har utan hinder av vad som särskilt föreskrivs om sekretess rätt att av myndigheter, av huvudmän för en begravningsplats eller ett krematorium samt av innehavare av en enskild grav få de uppgifter som tillsynen kräver.

Om huvudmannen för en begravningsplats eller ett krematorium eller den som innehar en enskild grav vid skötseln av uppgifter enligt denna lag inte har iakttagit en skyldighet som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den, kan länsstyrelsen vid vite eller hot om tvångsutförande så som bestäms i viteslagen (1113/1990) ålägga den ovan nämnda att iaktta skyldigheten.

27 §

Ändringssökande

I ett sådant beslut av en församling eller en kyrklig samfällighet inom evangelisk-lutherska kyrkan som gäller tillhandahållande av gravplats eller de avgifter som tas ut inom begravningsverksamheten får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I ett beslut genom vilket huvudmannen för ett krematorium har vägrat att lämna ut aska får ändring sökas så som bestäms i 1 mom.

28 §

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelse

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 6 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

De ansökningar om tillstånd enligt 8, 16 och 17 § som är anhängiga när denna lag träder i kraft behandlas så som bestäms i denna lag.

Skyldigheten enligt 5 § att tillhandahålla gravplats på ett konfessionslöst gravområde skall iakttas efter det att tre år förflutit från lagens ikraftträdande.

Ett område som används som begravningsplats när denna lag träder i kraft och som inte är en särskild fastighet skall bildas till en fastighet inom tre år från lagens ikraftträdande.

Huvudmannen för en begravningsplats skall utan dröjsmål efter det att denna lag trätt i kraft göra en anmälan enligt 10 § om en sådan fastighet som används som begravningsplats när lagen träder i kraft.

I fråga om en enskild grav som används när denna lag träder i kraft kan länsstyrelsen göra en sådan anteckning i fastighetsdatasystemet som avses i 16 § 3 mom. Skall en sådan anteckning göras före den 1 juni 2005, görs den i fastighetsregistret vid registerenheten i fråga. Länsstyrelsen skall till fastighetsregisterföraren anmäla de uppgifter som behövs för anteckningen.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Kulturminister *Tanja Karpela*

Nr 458

**Handels- och industriministeriets förordning
om vissa former av konserverad, helt eller delvis dehydratiserad mjölk**

Given i Helsingfors den 6 juni 2003

I enlighet med handels- och industriministeriets beslut föreskrivs med stöd av 48 § livsmedelslagen av den 17 mars 1995 (361/1995):

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Förordningens syfte

Genom denna förordning genomförs rådets direktiv av den 20 december 2001 om vissa former av hållbarhetsbehandlad, helt eller delvis dehydratiserad mjölk avsedd som livsmedel (2001/114/EG).

2 §

Tillämpningsområde

Denna förordning tillämpas på de produkter som definieras i bilagan.

2 kap.

Produkternas sammansättning

3 §

Krav gällande produktens sammansättning

De produkter som nämns i bilagan skall uppfylla de krav som gäller sammansättning och som anges i bilagan.

I de produkter som nämns i bilagan får tillsättas vitaminer och mineralämnen i enlighet med vad som bestäms särskilt.

3 kap.

Förpackningspåskrifter

4 §

Produktens benämning

De benämningar som nämns i bilagan får användas endast om de produkter som definieras i bilagan och de skall användas i handeln för att beteckna dessa produkter.

5 §

Övriga förpackningspåskrifter

Utöver det som någon annanstans föreskrivs om livsmedels förpackningspåskrifter skall följande märkningar göras på de produkter som nämns i bilagan:

1) Mjölkfetthalten skall anges i samband med produktens benämning uttryckt i procent av den färdiga produktens vikt, med undantag av de produkter som nämns i punkt 1.d, 1.g och 2.d i bilagan. För de produkter som nämns i punkt 1 i bilagan skall i samband med produktens benämning anges halten fettfri mjölktorrs substans.

2) För de produkter som nämns i punkt 2 i bilagan skall märkningen innehålla en rekommendation om hur produkten skall spädas eller rekonstitueras. Dessutom skall uppgift om fetthalten i produkten efter spädning eller rekonstituering anges.

3) Vid märkning av de produkter som anges i punkt 2 i bilagan skall det anges att produkten ”inte avsedd som livsmedel för barn under 1 år”.

Om produkter som väger mindre än 20 gram förpackas i en ytterförpackning, behöver de uppgifter som krävs i 1 mom. bara finnas på ytterförpackningen.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

6 §

Hänvisningsbestämmelse

Om påföljder vid brott mot denna förordning föreskrivs i livsmedelslagen (361/1995).

Helsingfors den 6 juni 2003

Handels- och industriminister *Mauri Pekkarinen*

7 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 17 juli 2003.

Genom denna förordning upphävs 1 § 8 punkten handels- och industriministeriets beslut av den 20 december 1993 om verkställandet av vissa av Europeiska gemenskapernas direktiv om livsmedel (1312/1993)

Produkter som inte uppfyller kraven i denna förordning får inte saluföras från och med den 17 juli 2004. Produkter som har tillverkats och förpackats före ovan nämnda datum får dock säljas slut förutsatt att de uppfyller de krav som gällde när denna förordning trädde i kraft.

Överinspektör Anne Haikonen

PRODUKTERNAS BENÄMNINGAR OCH DEFINITIONER

1. **”Delvis dehydratiserad mjölk”** är den flytande produkt, sockrad eller osockrad, som erhålls direkt genom att vattnet delvis avlägsnas från mjölk, från helt eller delvis skummad mjölk eller från en blandning av dessa produkter som får innehålla en tillsats av grädde eller av helt dehydratiserad mjölk eller av båda. Helt dehydratiserad mjölk får tillsättas den färdiga produkten till högst 25 % av mjölktorrs substansen.

– **Osockrad kondenserad mjölk**

a) **”kondenserad mjölk med hög fetthalt”** är delvis dehydratiserad mjölk som innehåller minst 15 viktprocent fett och minst 26,5 viktprocent mjölktorrs substans.

b) **”kondenserad mjölk”** är delvis dehydratiserad mjölk som innehåller minst 7,5 viktprocent fett och minst 25 viktprocent mjölktorrs substans.

c) **”kondenserad mjölk med låg fetthalt”**, **”kondenserad delvis skummad mjölk”** är delvis dehydratiserad mjölk som innehåller minst 1 och under 7,5 viktprocent fett och minst 20 viktprocent mjölktorrs substans.

d) **”kondenserad skummjölk”**, **”kondenserad skummad mjölk”** är delvis dehydratiserad mjölk som innehåller högst 1 viktprocent fett och minst 20 viktprocent mjölktorrs substans.

– **Sockrad kondenserad mjölk**

e) **”sockrad kondenserad mjölk”** är delvis dehydratiserad mjölk med tillsats av sackaros (halvvitt socker, vitt socker eller extravitt socker) och som innehåller minst 8 viktprocent fett och inte mindre än 28 viktprocent mjölktorrs substans.

f) **”sockrad kondenserad mjölk med låg fetthalt”**, **”sockrad kondenserad, delvis skummad mjölk”** är delvis dehydratiserad mjölk med tillsats av sackaros (halvvitt socker, vitt socker eller extravitt socker) och som innehåller minst 1 och under 8 viktprocent fett och minst 24 viktprocent mjölktorrs substans.

g) **”sockrad kondenserad skummjölk”**, **”sockrad skummad kondenserad mjölk”** är delvis dehydratiserad mjölk med tillsats av sackaros (halvvitt socker, vitt socker eller

extravitt socker) och som innehåller högst 1 viktprocent fett och minst 24 viktprocent mjölktorrs substans.

2. **”Fullständigt dehydratiserad mjölk”** är den produkt i fast form, vars vattenhalt uppgår till högst 5 viktprocent i den färdiga produkten, som erhålls direkt genom att vattnet avlägsnas från mjölk, från helt eller delvis skummad mjölk, från grädde eller från en blandning av dessa produkter.

a) **”mjölkpulver med hög fetthalt”**, **”torkad mjölk med hög fetthalt”** är dehydratiserad mjölk som innehåller minst 42 viktprocent fett.

b) **”halmjölkspulver”**, **”torkad halmjölk”** är dehydratiserad mjölk som innehåller minst 26 viktprocent och under 42 viktprocent fett.

c) **”mjölkpulver med låg fetthalt”**, **”torkad delvis skummad mjölk”**, **”pulver av delvis skummad mjölk”** är dehydratiserad mjölk som innehåller över 1,5 viktprocent och under 26 viktprocent fett.

d) **”fettfritt mjölkpulver”**, **”torkad skummjölk”**, **”skummjölkspulver”** är dehydratiserad mjölk som innehåller högst 1,5 viktprocent fett.

BEARBETNINGSMETODER

a) Vid framställning av de produkter som anges i punkterna 1.e och 1.g får en extra mängd laktos som inte överstiger 0,03 viktprocent av den färdiga produktens vikt användas.

b) Utan att det påverkar tillämpningen av rådets direktiv 92/46/EEG om fastställande av hygienregler för produktion och utsläppande på marknaden av rå mjölk, värmebehandlad mjölk och mjölkbaserade produkter, skall de produkter som avses i denna bilaga konserveras på följande sätt:

– produkterna i punkterna 1.a, 1.b, 1.c och 1.d genom värmebehandling (sterilisering, ultrapastörisering osv)

– produkterna i punkterna 1.e och 1.g genom tillsats av sackaros och

– produkterna i punkt 2 genom dehydratisering.

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ

Nr 453—458, 3 arkkia

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2003

EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1455-8904